

DÉLMAGYARORSZÁG

„A kétmunkáspárt egyesülésének folyamatát lehet gátolni, de megakadályozni nem!”

(Farkas Mihály elvtárs, az MKP propagandistái előtt tartott beszédéből)

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI NAPILAPJA

IV. évf. 269. sz.

ARA 40 FILLER

Szeged, 1947. nov. 26. Szombat

Kibontakozás a Dunamedencében

Az 1930-as évek elején, Hitler uralomra jutása idején, erőteljes visszhangot vert Közép-Európában a Dunamedence gazdasági együttműködésének eszméje. Az éppen lezajlott nagy gazdasági válság megmutatta, hogy milyen esztelen egyes kisállamok gazdasági elzárkózottsága, autarkia-ja, önellátásra való törekvése, a gazdaságilag szétforgácsolt Dunamedence mennyire ki van téve az olcsó amerikai gabona dömpingjének és ugyanezekkor politikailag milyen gyöngök ezek a kisállamok az erősödő náci támadókedvvel szemben. Először a franciák, majd később a Kiszánszék próbálkozott valamilyen egységet létrehozni a dunamedencei népek között, de sikertelenül. A kudarc oka az akkori sovíniszta, imperialista kormányzatokban rejtett, amelyek a népek gyűlölködésére építették fel hatalmukat. Amikor a náci veszély már a kapujuk előtt volt, akkor is inkább arra spekuláltak, melyik nyerve el Hitler legmagasabb kegyét, hogy a másik rovására előnyökhöz jussanak. Hitler ígért ennek is, annak is valamit, egyik ígéretét sem tartotta be teljesen, de mégis markánsan tartotta az egész Dunamedencét és a porosz szizma akkor taposott egyik, vagy másik kisorszagra, amikor érdekei úgy kívánták. Igazi megértést még a háború érdekében sem tudtak közöttük teremteni. Ha náci korbács nem suhogott volna állandóan a csatlósok feje felett, azonnal egymás torkának ugrottak volna. Ez volt a helyzet az egész háború alatt Magyarország és Románia között. Magyarország nem volt megelégedve Erdély egyik felével, Románia pedig öröngött ennek elvesztése miatt, közben mind a kettő a német szolgája lett.

A felszabadulás elsöpörte a náci rabszolgatartót, de a néppellenes sovíniszta kormányokat is. Ki hitte a kommunis-tákon kívül, hogy három év múlva a magyar, a délszláv és a román megtalálja egymás kezét. Csak a kommunisták tudták, hogy a gyűlölet nem a népek szívéből jön, hanem az akkori uralkodó körök érdekellentéteiből származik. Amint a reakciós kormányok eltűnnek, a népek kedélye is megnyugszik.

Aláírták Bukarestben a magyar-román kultúregyezményt

Kedden délelőtt 10 órakor a román miniszterelnökség disztermében ünnepélyes keretek között átadták a Mihály román király által adományozott rendjeleket a magyar kormányküldöttség tagjainak. A kitüntetések átnyújtása után Groza miniszterelnök rövid beszédet mondott, utána Dinyés Lajos miniszterelnök mondott beszédet és átnyújtotta Tildy Zoltán megbízásából a román kormány tagjainak és a román politikai élet vezetőinek a magyar köztársasági elnök kitüntetését.

Aláírták a kulturális egyezményt

Fél 11 órakor a magyar kormányküldöttség és a román kormány tagjainak jelenlétében a miniszterelnökség disztermében Ortutay Gyula magyar kultuszminiszter és Oktav Livezeanu tájékoztatásügyi miniszter aláírták a magyar-román kulturális egyezményt. Az egyezmény aláírása után Dinyés Lajos miniszterelnök és a magyar kormányküldöttség tagjai fogadták a sajtó képviselőit. A sajtófogadáson Dinyés Lajos miniszterelnök beszédet mondott:

— Mindenekelőtt hangsúlyoznom kell bukaresti utunk történelmi jelentőségét és azt hiszem elég, ha megemlítem azt, hogy ez az első magyar kormánylátogatás Bukarestben, amely a kölcsönös barátság szellemében jött létre.

Hogy ez a történelmi pillanat elkövetkezhetett, hogy a gyűlölködés mesterséges barrikádjai lerombolhatók, csak úgy lehetséges, hogy mind a két ország a haladó demokrácia útjára tért és elsöpörte utjából azokat a feudális és reakciós erőket, amelyek olyan hosszú időn keresztül szembeállították a magyart és a románit.

— A román-magyar kulturális egyezmény megkötésével széles alapokra helyeztük a kulturális és szellemi együttműködést országaink között. Hangsúlyoznom kell, hogy

ezek az egyezmények olyan politikai légtér kialakulásához vezetnek, amelyek a leg-tökéletesebb biztosítéka a

két ország barátságára tovább elmélyítésének és az együttműködés minden téren való kiépítésének.

A megkezdett uton tovább akarunk és tovább fogunk haladni. A magyar nép nagyon jól emlékszik arra, hogy mit csináltak Maniu Gyula gárdistái 1914 őszén és mit műveltek a magyar reakció és az erdélyi bűnös exponensei. Mi gondoskodunk arról, hogy azok a magyarok, akik visszaéltek Erdélyben hatalmukkal, elnyerjék méltó büntetésüket. Groza Péter ur, amikor 1945 márciusában kormányt alakított, véget vetett az elnyomó nemzetiségi politikának és hitet tett minden Romániában élő polgár egyenjogúsága mellett. A múltat lezártuk.

— Népeink jövőjét ezentul nemcsak a két nép tartós barátságára építjük, hanem az egész Dunavölgy békéjére és a biztonság erős pilléreire kívánunk lenni. Meggyőződésem, hogy a magyar kormánydelegáció bukaresti látogatása jelentős mértékben közelítette meg ezt a célt.

A ma aláírt magyar-román kulturális egyezmény és az ezt röviden követő kölcsönös barátsági és segélynyújtási szerződés újabb bizonyítéka a »csodá«-nak, amelyet a népek demokratikus fejlődése képes megtenni. A magyar és román nép megbékítéséhez nem volt egyébre szükség, mint arra, hogy Horthy és Antonescu után a Maniu, Nagy Ferenc, Pfeifferék eltávolítottassanak a közéletből és arra, hogy kommunis-ták vegyék kezükbe a két állam külügyminisztériumainak vezetését. Amire a

német fasizmus ígéretei és korbácsa nem volt képes, azt a népek ösztöne békevágyán alapuló, a néppel összeforrott demokratikus vezetés játszotta könnyedséggel megcsinálta.

A Dunamedence népei ma már tisztán látják, hogy az együttműködésből csak hasznuk származhat. Megunták, hogy az imperialista nagyhatalmak sakkfigurájaként, idegen érdekekért, értelmetlen háborúban végezzenek. A Dunamedence népei békére és a jólét emelkedésére vágyanak, mind a kettőt elsősorban a haza újjáépítésével és a népek közötti gazdasági, kulturális és politikai együttműködéssel lehet csak elérni és tökéletesíteni. A magyar-román kulturális egyezmény a dunamedencei kibontakozásnak egyik fontos állomása.

Dinyés miniszterelnök a sajtófogadáson bejelentette, hogy a kulturális egyezményt rövidesen követni fogja a barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezmény.

Szeged város vezetői Szabadkára látogatnak

November 29-én, a föderatív Jugoszlávia kikiáltásának harmadik évfordulójára Szabolcsa a MaDISz-on keresztül meghívta Szeged város vezetését: Gyáni Imre főispáni, Dénes Leó polgármesteri, Antalffy György helyettespolgármesteri, Tombácz Imrét, az MKP végrehajtó bizottságának elnökét. A város vezetőivel utazik Szeged válogatott labdarúgó csapata, a MaDISz

labdarúgó és ping-pong csapata. A szegediek még 29-én este visszatérnek Szegedre.

A látogatás nagy jelentőséggel bír, mert a két szomszéd ország határmenti legnagyobb városainak vezetői találkoznak első ízben a kulturális egyezmény megkötése óta. Ertesüléseink szerint a találkozón kulturális jellegű megbeszélésekre is sor kerül.

A német kérdés a londoni konferencia előterében

Mindenki gyors döntést kíván, de az ellentétek igen nagyok

A londoni külügyminis-ter konferencia résztvevői Visin-szki kivételével már együtt vannak. A tanácskozáson több mint 500 tanácsadó és diplomáciai szakértő vesz részt.

A négy Nagy már túl van a különböző udvariassági látogatásokon. A tegnapi számunkban jelzett előkészítő értekezleten

máris élénk eszmecsere alakult ki.

Mindannyian megegyeztek abban, hogy gyors előrehaladást és végleges döntést kívánnak. Ez különösen a Bevin-Molotov-találkozó után érezhető erősen.

A szovjet küldöttség nemcsak a legkiválóbb szakértőket hozta magával, hanem tárgyalósságával minden erejével azon van, hogy a véleménykülönbségeket áthidalja.

A konferencia főpontja természetesen a német kérdés. Az egész bonyolult kérdésrendszert fel szereznek göngyölgíteni. A szovjet álláspont a konferencia előtt már régen kirajzolódott.

Sztálin nyilatkozata, hogy »Németország egységét nemcsak gazdasági, de politikai vonalon is helyre kell állítani«, érvényes ezen a konferencián is.

A szovjet delegáció ezért a demokratikus, központosított Németország mellett áll ki. De ez nem jelent merevséget, meri Molotov nemrégiben egy

beszédében kijelentette, hogy a szovjet kormány kész népszavazás útján megkérdezni a német népet: egységes vagy föderatív államot kíván-e.

A három másik fél teljesen elfogadta azt az amerikai álláspontot, hogy föderatív Németország szükséges. Nem kétséges, hogy Bevin és Bidault mint bólogatók ülnek le az asztalhoz. A konferencia előestéjén az is világos, hogy az amerikai diplomácia egy másik vonalon úgy dolgozik, hogy csödbe jussanak a konferencia. Vannak olyan hangok is, hogy Amerika a konferencia sikertelensége után különbékét kíván kötni Németországgal.

A konferencia előtt még nem látható tisztán, hogy a Szovjet-unióval szemben melyik nyugati politika érvényesül a zöld asztalnál. Az az együttműködési és döntési hajlam, amit most hivatalosan hangoztatnak, vagy az a különbékére való törekvés, ami végeredményben Németországnak az imperializmus jármájába való végleges hajtasát jelent.

A Schuman-kormány nem oldja meg a francia válságot

Franciaországban óráról órára terjed a sztrájk. Jellemző, hogy az egyetemi tanárok is sztrájkolnak. A postászsztájk órákon belül általánossá válik. A fémipari sztrájkhoz magában Párisban 250 ezer munkás csatlakozott. Párizs környékén a tanítók bűkos szavazással a sztrájk mellett döntöttek.

Egyik United Press-távirat szerint kétmillió a sztrájkolók száma. Ha a posta-táviró személyzet teljesen kibontakozik,

Franciaország elzáródik a külvilágtól.

A kormány ezzel szemben katonai intézkedéseket vezetett be. Schumanét parancsot adtak, hogy ha kell, erőszakkal fojtassanak el minden rendbontást.

A hivatalos Le Monde tegnap azt írta, hogy a polgárháború kalasztrófája fenyegeti Franciaországot. De arról bőlcen hallgatott, hogy ezt maga a kormány provokálja ki.

Schuman kormánya ma délután mutatkozik be a francia nemzetgyűlésnek. Mivel a kormányban résztvevő pártok biztosítják a parlamenti többséget, valószínűleg bizalmat kap majd. A Schuman-kormány helyzete azonban ezzel korántsem szilárdul majd meg. A francia tömegek ellenállása feltétlenül elsöpri majd. Különösen akkor, ha véglegesen tisztázódik De Gaulle pártjával felvett többé-kevésbé titkolt kapcsolata.